

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Maksātnespēja Un Bankrots](#) > Luxembourg

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Maksātnespēja un bankrots

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

Luksemburgas Lielhercogistē pastāv vairāku veidu maksātnespējas procedūras.

Divas no tām attiecas uz komersantiem (fiziskām un juridiskām personām).

1. Bankrota procedūras, ko reglamentē Komerckodekss (*Code de Commerce*), mērķis ir likvidēt tāda komersanta aktīvus, kuram iestājusies maksātnespēja un kredītnespēja.
2. Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūra ir mehānisms, kas ļauj finansiālās grūtībās nonākušam uzņēmumam pašam īstenot reorganizāciju, lai izvairītos no bankrota. Tās mērķis ir saglabāt visu uzņēmumu aktīvu vai darbību vai to daļas nepārtrauktību, un to izvērtē tiesā.

Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūras sākšanas mērķis var būt:

- saņemt iespēju izmantot labvēlības periodu, lai varētu noslēgt mierizlīgumu,
- panākt kreditoru piekrišanu reorganizācijas plānam,
- atļaut ar tiesas rīkojumu nodot visus aktīvus vai darbības vai to daļu vienai vai vairākām trešām personām.

Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūrā var piedalīties:

- komerciālas juridiskas personas,
- uzņēmumi, kas nav tirdzniecības uzņēmumi,
- fiziskas personas, kas veic komercdarbību, kā arī
- amatnieki.

Visbeidzot, pastāv arī maksātnespējas procedūras, kas īpaši paredzētas notāriem, kredītiestādēm, apdrošināšanas sabiedrībām un kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (tā kā šīs procedūras ir īpaši saistītas ar konkrētu profesionālo kategoriju vai darbīgdarbības nozari, tās nav aprakstītas šajā faktu lapā).

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

1. Bankrots

Bankrota procedūru ierosina parādnieks, kas iesniedz bankrota procedūras pieteikumu, viens vai vairāki kreditori, kas pieprasa parādnieka bankrota procedūru, vai tiesa.

Komersantiem bankrota procedūras pieteikums jāiesniedz tās rajona tiesas (*tribunal d'arrondissement*) kanclerijā, kas atbild par komerc lietām komersanta domicila vai juridiskās adreses vietā. Tas jāizdara viena mēneša laikā no dienas, kad ir izpildīti bankrota nosacījumi.

Ja viens vai vairāki parādnieka kreditori izlemj iesniegt pieteikumu par komersanta pasludināšanu par bankrotējušu, tiem jāvēršas pie tiesu izpildītāja (*huissier de justice*), kurš ar izpildrakstu uzdod komersantam

astoņu dienu laikā (izpildraksts ar noteiktu datumu) ierasties par komercietām atbildīgajā rajona tiesā, lai varētu pieņemt lēmumu par bankrota procedūras pieteikumu pēc būtības.

Bankrota procedūru var ierosināt arī tiesa, pamatojoties uz tai pieejamo informāciju. Šādā gadījumā tiesai ar kancelejas starpniecību jāizsauc uz tiesu bankrotējušais parādnieks, lai izskaidrotu viņa situāciju tiesai, kas jautājumu izskata koleģiāli.

Pirms komersantu pasludina par bankrotējušu, par komercietām atbildīgajai rajona tiesai jāpārbauda, vai attiecīgā persona vai uzņēmums atbilst šādiem trim nosacījumiem:

- komersanta statuss – fiziska persona, kura savas ierastās (pamata vai papildu) profesijas ietvaros veic darbības, kas tiesību aktos dēvētas par komerciālām darbībām (piemēram, darbības, kas uzskaitītas Komerckodeksa 2. pantā), vai fiziska persona, kura ir reģistrēta vienā no formām, kas paredzētas grozītajā 1915. gada 10. augusta Likumā par komercuzņēmumiem (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (piemēram, akciju sabiedrība (*société anonyme*), privāta akciju sabiedrība (*société à responsabilité limitée*), kooperatīvs (*société coopérative*) utt.) ;
- maksājumu izbeigšana – tas nozīmē, ka neapstrīdami parādi, kuriem iestāties samaksas termiņš (piemēram, algas, sociālā nodrošinājuma iemaksas u. c.), nav samaksāti, turklāt pastāv terminētie vai iespējamie parādi un dabiskās saistības, kas ir nepietiekamas, kā arī
- kredībspējas zaudēšana – komersants vairs nevar saņemt kredītus no bankām, piegādātājiem vai kreditoriem.

Lai gan atteikšanās vai nespēja samaksāt atsevišķu parādu (neatkarīgi no tā, cik liela ir tā summa), kas ir neapstrīdams un kam ir iestāties samaksas termiņš, principā ir pietiekams iemesls, lai konstatētu maksājumu izbeigšanu, vienkārša naudas plūsmas problēma nenozīmē, ka pastāv bankrota stāvoklis, ja vien komersants var saņemt kredītu, kas vajadzīgs tirdzniecības turpināšanai un saistību izpildei.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūru sāk, kad parādnieks iesniedz pieteikumu rajona komercietesā. Tādējādi šāda tiesvedība ir brīvprātīga. Tomēr pēc valsts prokurora (*procureur de l'État*) pieteikuma, kreditora vai jebkuras personas, kurai ir interese iegādāties visu uzņēmumu vai tās daļu, pieprasījuma parādniekam ar tiesas rīkojumu var piemērot tiesas ceļā veiktu reorganizāciju ar īpašumtiesību pāreju.

Nosacījumi tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūras sākšanai ir šādi:

- komersanta vai amatnieka statuss – tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūra ir pieejama komersantiem, amatniekiem un komercsabiedrībām,
- apdraudējums uzņēmuma spējai turpināt darbību vai uzņēmuma finansiālas grūtības – uzņēmumam jābūt nonākušam finansiālās grūtībās, kas varētu novest pie maksājumu pārtraukšanas. Finansiālajām grūtībām jābūt pietiekami nopietnām, lai attaisnotu tiesas iejaukšanos, bet uzņēmumam joprojām jābūt iespējai atgūties,
- bankrots – bankrota stāvokļa pastāvēšana neliedz sākt vai turpināt tiesas ceļā veiktu reorganizāciju. Bankrotējušais uzņēmums var apsvērt pārstrukturēšanu un tādējādi izvairīties no pilnīgas likvidācijas,
- iepriekšēja reorganizācijas procedūra – ja parādniekam pēdējo trīs gadu laikā jau ir īstenota tiesas ceļā veikta reorganizācija, jauna procedūra ir iespējama tikai tad, ja tās mērķis ir ar tiesas rīkojumu nodot visus vai daļu no uzņēmuma aktīviem vai darbībām.

3. Pārmērīgas parādsaistības

Fizisku personu pārmērīgas parādsaistības raksturo kā situāciju, kad parādnieks, kura domicils ir Luksemburgas Lielhercogistē, acīmredzami nespēj samaksāt savus ar profesionālo darbību nesaistītos parādus, kas ir maksājami un kam iestāties samaksas termiņš, un izpildīt savas saistības, ko viņš uzņemies, lai solidāri garantētu vai samaksātu individuālā komersanta vai uzņēmuma parādu, ja vien viņš faktiski vai pēc likuma nav bijis attiecīgā uzņēmuma direktors.

Kolektīvajai parādu atmaksas procedūrai ir trīs posmi:

- vienošanās ceļā panākts izlīgums, kas norisinās Pārmērīgu parādsaistību mediācijas komisijā (*Commission de médiation en matière de surendettement*);

- tiesas uzraudzīta reorganizācija, kas norisinās mirtiesā (*juge de paix*) atbilstoši parādnieka, kuram ir pārmērīgas parādsaistības, domicilam;
- individuālā sanācija, zināma arī kā “personīgais bankrots” (*faillite civile*), kas norisinās mirtiesā atbilstoši parādnieka, kuram ir pārmērīgas parādsaistības, domicilam.

Būtu jānorāda, ka individuālās sanācijas posmu, kas ir pakārtots abiem pārējiem kolektīvās parādu atmaksas procedūras posmiem, var ierosināt tikai tad, ja parādnieks, kam ir pārmērīgas kredītsaistības, ir neatgriezeniski apdraudētā situācijā, ko raksturo kā situāciju, kurā parādnieks nevar īstenot:

- norēķinu vienošanās plāna pasākumus vai
- pasākumus, ko ierosinājusi Mediācijas komisija norēķinu vienošanās ietvaros, un
- pasākumus, kas noteikti tiesas uzraudzītas reorganizācijas procedūrā.

Būtu arī jānorāda, ka norēķinu vienošanās procedūras pieteikumi jānosūta Mediācijas komisijas priekšsēdētājam.

Vienošanās ceļā panākta izlīguma procedūras [pieteikuma veidlapu](https://justice.public.lu/fr.html) var lejupielādēt no tīmekļa vietnes <https://justice.public.lu/fr.html> šādā adresē:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Turklāt parādnieka, kuram ir pārmērīgas saistības, kreditoriem ir jāiesniedz savi prasījumi Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienestā (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). [Veidlapu](#) prasījumu iesniegšanai var lejupielādēt no tīmekļa vietnes www.justice.public.lu šādā adresē:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

1. Bankrots

Kad ir izdots bankrota rīkojums, bankrotējušajiem parādniekiem automātiski tiek liegtas tiesības administrēt jebkurus savus aktīvus, pat tos, kas var pāriet bankrotējušā parādnieka īpašumā pēc bankrota rīkojuma izdošanas.

Šāda tiesību zaudēšana attiecas uz visiem bankrotējušā parādnieka kustamajiem un nekustamajiem aktīviem. Šā mehānisma mērķis ir aizsargāt kreditoru kopuma intereses.

Vispārīgi runājot, pilnvarotā persona dodas pie bankrotējušā parādnieka, lai veiktu tā telpās esošo aktīvu uzskaiti. Šajā saistībā pilnvarotajai personai ir jānošķir aktīvi, kas pilnībā pieder bankrotējušajam parādniekam, un aktīvi, attiecībā uz kuriem trešās personas var izvirzīt dažādas īpašumtiesības.

Realizējot kustamos un nekustamos aktīvus, pilnvarotā persona nodrošina, ka visi bankrotējušā parādnieka aktīvi tiek pārdoti, ievērojot kreditoru kopuma intereses. Lai varētu pārdot šādus aktīvus, pilnvarotajai personai ir jāsaņem atļauja no tiesas. Kustamie un nekustamie aktīvi ir jāpārdod, kā noteikts Komerckodeksā. Ieņēmumi jānogulda bankas kontā, kas atvērts maksātnespējas procedūras vajadzībām.

2. Pārmērīgas parādsaistības

Tiesa noorganizē parādnieka finanšu un sociālā stāvokļa novērtēšanu, lai pārbaudītu prasījumus un aktīvu un saistību vērtību.

Kad tiesa ir nolēmusi sākt individuālās sanācijas procedūru un noteikusi, ka ir likvidējami aktīvi, tā sāk parādnieka aktīvu likvidāciju.

Mirtiesnesis lemj par visiem apstrīdētajiem prasījumiem un izdod rīkojumu veikt parādnieka personīgo aktīvu likvidāciju. Nelikvidē tikai aprīkojumu, kas vajadzīgs ikdienas darbībām, un ar profesionālo darbību nesaistītus

aktīvus, kas ir būtiski profesionālās darbības veikšanai. Parādniekam, kam ir pārmērīgas parādsaistības, piederošos aktīvus likvidē individuālās sanācijas procedūrā saskaņā ar likuma mērķi, proti, uzlabot parādnieka finanšu stāvokli, ļaujot viņam un viņa mājsaimniecībai dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi.

Parādnieka tiesības un prasības saistībā ar viņa aktīviem visā likvidācijas procesā īsteno tiesas iecelts likvidators.

Likvidatoram ir seši mēneši laika parādnieka aktīvu pārdošanai pēc savstarpējas vienošanās vai piespiedu pārdošanas organizēšanai.

Individuālās sanācijas procedūras sekas:

- ja likvidācijā gūtie ieņēmumi ir pietiekami, lai izpildītu saistības pret kreditoriem, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru;
- ja likvidācijā gūtie ieņēmumi nav pietiekami, lai izpildītu saistības pret kreditoriem, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ;
- ja parādniekam ir tikai aprikojums, kas vajadzīgs ikdienas darbībām, un ar profesionālo darbību nesaistīti aktīvi, kas ir būtiski profesionālās darbības veikšanai, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ;
- ja aktīviem nav tirgus vērtības vai to pārdošanas izmaksas būtu nesamērīgas attiecībā pret to tirgus vērtību, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ.

Slēdzot procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ, tiek atcelti visi parādnieka ar profesionālo darbību nesaistītie parādi.

Tomēr netiek atcelti šādi ar parādnieka ar profesionālo darbību nesaistītie parādi:

- parādi, ko parādnieka vietā samaksājis galvotājs vai līdzparādnieks;
- parādi, kas minēti likuma 46. pantā, t. i., uzturlīdzekļu parādu kārtējie maksājumi un naudas summas, kas piešķirtas vardarbīgās darbībās cietušajiem par viņiem nodarītiem miesas bojājumiem.

Tomēr parākus, kas minēti likuma 46. pantā, var atcelt, ja attiecīgais kreditors ir piekritis atbrīvošanai no attiecīgajiem parādiem, to samaksas termiņa pārcelšanai vai to atcelšanai.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?

1. Bankrots

Kad ir izdots bankrota rīkojums, bankrotējušajiem parādniekiem automātiski tiek liegtas tiesības administrēt jebkurus savus aktīvus, pat tos, kas var pāriet bankrotējušā parādnieka īpašumā.

Saskaņā ar minēto rīkojumu parādnieka aktīvu administrēšana tiek uzdots pilnvarotajai personai.

Ja bankrotējušais parādnieks ir juridiska persona, viņa kā maksātnespējīgā parādnieka mantu veido visi uzņēmuma aktīvi un saistības, izņemot tiesības, kādas var būt partneriem to statusā.

Pilnvarotās personas izvēlas no to personu vidus, kuras var piedāvāt vislabākās garantijas no pārvaldības inteliģences un precizitātes viedokļa.

Praksē par komerclietām atbildīgās rajona tiesas tiesneši izvēlas pilnvarotās personas no advokātu vidus. Tomēr tiesa var arī iecelt notārus vai grāmatvežus/revidentus, ja tas ir vajadzīgs bankrotējušā parādnieka interesēs.

Kā visās procedūrās, kurās iesaistīti komersanti, par komerclietām atbildīgajai rajona tiesai ir jurisdikcija attiecībā uz bankrotu.

Tāpēc par komerclietām atbildīgā rajona tiesa ir tā, kas izdod bankrota rīkojumu, nosaka maksājumu izbeigšanas datumu, ieceļ dažādos dalībniekus (oficiālo maksātnespējas administratoru, pilnvaroto personu), nosaka datumu, līdz kuram jāiesniedz prasījumi, un datumu, līdz kuram jāsaņem prasījumu pārbaudes ziņojums, un izdod rīkojumu slēgt bankrota procedūru.

Aktīvu administrēšanu uzdod tiesas ieceltai pilnvarotai personai, kura atbild par parādnieka aktīvu realizāciju un ieņēmumu sadalīšanu starp dažādajiem kreditoriem, saskaņā ar noteikumiem par priekšrocību prasījumiem un maksājumiem par īpašumu.

Oficiālais maksātnespējas administrators atbild par bankrota darbību, pārvaldības un likvidācijas uzraudzību. Tiesas sēdē viņš ziņo par visiem strīdiem, kas var būt radušies, un uzdod īstenot steidzamus pasākumus, kas vajadzīgi maksātnespējīgā parādnieka mantas aizsargāšanai un saglabāšanai. Oficiālais maksātnespējas administrators arī vada visas bankrotējušā parādnieka kreditoru sanāksmes.

Kad ir izdots bankrota rīkojums, bankrotējušajiem komersantiem tiek liegtas tiesības administrēt savus aktīvus, un tie vairs nevar veikt nekādus maksājumus vai veikt jebkādas darbības saistībā ar saviem aktīviem.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Īstenojot tiesas ceļā veiktu reorganizāciju, pēc parādnieka pieprasījuma ieceļ tiesas pārstāvi (*mandataire de justice*), ja šāds pārstāvis ir nepieciešams reorganizācijas mērķu sasniegšanai. Pēc amata pienākumu uzņemšanās šā pārstāvja pienākumi var atšķirties atkarībā no parādnieka konkrētajām vajadzībām un tiesas nolēmuma. Tā loma var aprobežoties tikai ar palīdzību pārvaldībā vai var aptvert arī vienošanās sagatavošanu un veicināšanu. Īstenojot tiesas ceļā veiktu reorganizāciju ar īpašumtiesību pāreju, tiesas pārstāvis ir atbildīgs par pārejas organizēšanu un veikšanu parādnieka vārdā un uzdevumā. Tā kā katra situācija ir unikāla, tiesas pārstāvja pienākumi ir pielāgoti parādnieka apstākļiem un vajadzībām.

Ja ir konstatēts parādnieka vai kādas tā struktūras nopietns un pierādīts pārkāpums, pēc jebkuras ieinteresētās trešās personas vai valsts prokurora pieprasījuma var tikt iecelts pagaidu administrators. Tā uzdevums ir aizstāt uzņēmuma vadību un vadīt uzņēmumu visā labvēlības periodā.

Parādniekam ir aktīva loma procesa sākšanā un reorganizācijas plāna izstrādē un īstenošanā, vienlaikus sadarbojoties ar kreditoriem un tiesu iestādēm, lai atjaunotu uzņēmuma finansiālo stabilitāti.

3. Pārmērīgas parādsaistības

Attiecībā uz parādnieka saistībām un kolektīvās parādu atmaksas procedūras sākšanas ietekmi uz parādnieka aktīviem būtu jānorāda, ka parādniekam ir labas uzvedības pienākums.

Labas uzvedības periodā parādniekam:

- jāsadarbojas ar procedūrā iesaistītajām iestādēm un struktūrām, piekrītot jebkurā brīdī sniegt jebkādu informāciju par saviem aktīviem, ienākumiem un parādiem un par jebkurām sava stāvokļa izmaiņām,
- jāstrādā algots darbs atbilstoši savām spējām, ciktāl tas ir iespējams,
- jārūpējas, lai viņa maksātnespējas situācija nepasliktinātos, un apzinīgi jārīkojas, lai samazinātu savus parādus,
- jāvairās dot priekšroku konkrētam kreditoram, izņemot uzturlīdzekļu saņēmējus, kam tiek veikti kārtējie maksājumi, namīpašniekus, kam tiek veikti kārtējie īres maksājumi par mājokli, kurš atbilst parādnieka pamatvajadzībām, cilvēka cienīgai dzīvei būtisku preču un pakalpojumu piegādātājus un kreditorus, kam tiek veikti kārtējie maksājumi, kurus uzdots samaksāt kā kompensāciju par vardarbīgās darbības nodarītiem miesas bojājumiem,
- jāizpilda saistības, ko viņš uzņēmis procedūrā.

Procedūrā ir iesaistītas divu veidu struktūras atkarībā no tā, vai norisinās norēķinu vienošanās vai tiesas posms.

Norēķinu vienošanās posms norisinās Mediācijas komisijā. Mediācijas komisijas locekļus ieceļ ministrs. Komisijai ir priekšsēdētājs un sekretārs, un tā rīko sanāksmes vismaz reizi ceturksnī. Lai varētu vērsties Mediācijas komisijā, pieteikuma iesniedzējiem papildus citiem dokumentiem ir jāiesniedz izziņa par sodāmību. Locekļiem pēc viņu iecelšanas ir juridisks pienākums informēt ministru par visiem pret viņiem uzsāktajiem kriminālprocesiem vai viņus notiesājošiem spriedumiem, lai viņus varētu nomainīt. Mediācijas komisijas locekļi saņem pabalstu 10 EUR apmērā par katru sanāksmi, un tās priekšsēdētājs saņem pabalstu 20 EUR apmērā par katru sanāksmi.

Mediācijas komisija jo īpaši lemj par to, vai apstiprināt procedūras pieteikumus un vai iesniegtie prasījumi ir

pieņemami. Tā arī apstiprina vai groza norēķinu vienošanās plānu projektus, ko tai iesniedz pēc Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienesta (turpmāk — “dienests”) veiktās izmeklēšanas.

Ja sešu mēnešu laikā no brīža, kad komisija piekritusi procedūrai, ieinteresētās personas neapstiprina ierosināto plānu, komisija sagatavo ziņojumu, kurā norāda, ka norēķinu vienošanās procedūra beigusies bez rezultāta. Divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais ziņojums publicēts reģistrā, parādnieks miertiesā pēc sava domicila var ierosināt tiesas uzraudzītas reorganizācijas procedūru. Ja parādnieks neiesniedz šādu pieteikumu norādītajā termiņā, viņš var ierosināt jaunu kolektīvās parādu atmaksas procedūru tikai tad, kad ir pagājuši divi gadi no dienas, kad ziņojums publicēts reģistrā.

Ja tiek ierosināts tiesas uzraudzītas reorganizācijas posms, puses tiek izsauktas uz miertiesu, kas tām prasa iesniegt visus dokumentus vai informāciju, lai varētu noskaidrot parādnieka aktīvus un/vai saistības.

Pamatojoties uz iesniegto informāciju, tiesa sagatavo reorganizācijas plānu, kurā ietver pasākumus, kas ļauj parādniekam izpildīt viņa saistības.

Tiesas sagatavotais reorganizācijas plāns ir piemērojams ne ilgāk par septiņiem gadiem, un to var apturēt tikai dažos gadījumos (konkrēti, ja parādnieks nav izpildījis savas saistības saskaņā ar reorganizācijas plānu).

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

1. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Reorganizācijas ietvaros ir iespējams paredzēt, ka apturētos prasījumus (*créances sursitaires*) nevar savstarpēji ieskaitīt ar parādiem, kas kreditoram varētu būt pret uzņēmumu pēc reorganizācijas plāna apstiprināšanas.

Taču ir noteikti izņēmumi. Tas neattiecas uz saistītiem prasījumiem (prasījumiem, kas ir savstarpēji saistīti, piemēram, saskaņā ar to pašu līgumu vai darījumu) vai prasījumiem, kurus saskaņā ar līgumu, kas noslēgts pirms reorganizācijas procedūras sākšanas, jau varēja savstarpēji ieskaitīt.

2. Bankrots

Attiecībā uz bankrotu saskaņā ar iedibināto judikatūru pēc bankrota rīkojuma izdošanas likumisks, tiesas uzdots ieskaits vai ieskaits pēc vienošanās vairs nav iespējams, pat ne starp iepriekš pastāvošiem prasījumiem, ja tiem līdz attiecīgajam brīdim nav piemēti kāda no minētajām trīs ierobežojumi, proti, likviditāte, maksājamība vai aizstājamība. Lai gan bankrota rīkojums šajā ziņā var liegt jebkādu likumisku ieskaitu, nevajadzētu secināt, ka tas notiek absolūti vai ar atpakaļejošu spēku. Bankrota rīkojums neskar likumisko ieskaitu, ja pirms bankrota procedūras ierosināšanas ir izpildīti attiecīgie nosacījumi. Apelācijas tiesa (*Cour d'appel*) ir nospriedusi ka “*aizdomu periods neaizliedz šāda veida ieskaitu. Likumisks ieskaits ir iespējams, neraugoties uz maksājumu izbeigšanu. Tā nav parādnieka veikta darbība, jo tā notiek bez viņa ziņas; Komerckodeksa 445. pantā tas nav minēts.*”

Attiecībā uz tiesas uzdotu ieskaitu — to nevar uzdot pēc kolektīvās procedūras ierosināšanas. Tomēr šādu ieskaitu var veikt aizdomu periodā, ja vien attiecīgais rīkojums ir kļuvis galīgs (nav pārsūdzams). Šādā gadījumā ieskaits var būt spēkā tikai no rīkojuma dienas.

Attiecībā uz ieskaitu pēc vienošanās — ir samērā skaidrs, ka to nevar veikt pēc kolektīvās procedūras ierosināšanas. Turklāt to nevar veikt aizdomu periodā, jo saskaņā ar Komerckodeksa 445. pantu to uzskata par netipisku norēķinu metodi, ko sankcionē spēkā neesība. [1]

Tomēr būtu jānorāda, ka 2005. gada 5. augusta Likumā par finanšu garantijām (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) ir paredzēti īpaši izņēmumi attiecībā uz iepriekš aprakstītajiem noteikumiem, piemēram, saistībā ar vienošanos par ieskaitu, ko puses var noslēgt maksātnespējas procedūras ierosināšanas dienā (vai pat vēlāk – skatīt 2005. gada 5. augusta Likuma par finanšu garantijām 18. pantu un turpmākos pantus).

[1] “La compensation comme garantie d’une créance sur un débiteur en faillite”, *Pierre HURT, J.T., 2010, 30. lpp.*

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

1. Bankrots

Viena no galvenajām problēmām, kas pilnvarotajām personām rodas pēc bankrota procedūras ierosināšanas, ir saistīta ar līgumiem, kas noslēgti, pirms izdots bankrota rīkojums. Izņemot darba līgumus, kuru darbība tiek automātiski izbeigta dienā, kad izdod bankrota rīkojumu (Darba kodeksa (*Code du travail*) L.125-1. pants), tradicionāli tiek uzskatīts, ka noslēgtie līgumi turpina būt spēkā, līdz to darbību izbeidz pilnvarotā persona.

Izlemjot, vai šādi līgumi būtu īslaicīgi jāpatur spēkā, pilnvarotajai personai ir jāizsver iesaistīto personu intereses. Ja līgumā ir ietvertas klauzulas, kas nosaka, ka līguma darbība tiek izbeigta, ja kādu no pusēm pasludina par bankrotējušu, būtu jāizlemj, vai pilnvarotā persona plāno apstrīdēt šādu klauzulu piemērojamību (paturot prātā, ka šo klauzulu spēkā esība ir diskutējama; piemēram, Beļģijā komercietelpu nomas kontekstā šādas klauzulas uzskata par spēkā neesošām).

Principā jebkurā gadījumā izvēle, vai šādu līgumu darbību izbeigt vai turpināt, ir vienīgi pilnvarotās personas ziņā. Ja otra līgumslēdzēja puse apstrīd pilnvarotās personas lēmumu un atsaucas uz līguma darbības automātisku izbeigšanu bankrota dēļ, pastāv varbūtība, ka pret pilnvaroto personu tiks ierosināta tiesvedība, kuras iznākums ir neskaidrs, un ka radīsies jaunas izmaksas saistībā ar maksātnespējīgā parādnieka mantu [1].

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Ja tiek sākota tiesas ceļā veikta reorganizācijas procedūra, tās sekas attiecībā uz spēkā esošiem līgumiem tiek regulētas tā, lai uzņēmums varētu turpināt savu darbību, efektīvi veicot savu reorganizāciju visā procesa laikā.

Darbības turpināšanas princips: parasti tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūras sākšana neizraisa spēkā esošu līgumu automātisku izbeigšanu. Spēkā esošie līgumi turpina pastāvēt, un parādnieks var vienpusēji izlemt, vai tos izpildīt, ja tas ir būtiski, lai turpinātu uzņēmuma darbību reorganizācijas laikā.

Soda klauzulas: tādu soda klauzulu piemērošana, kas paredzētas, lai, pamatojoties uz vienotu likmi, segtu iespējamus zaudējumus, kas radušies galveno saistību neizpildes dēļ, tiek apturēta labvēlības periodā un līdz reorganizācijas plāna pilnīgai īstenošanai. Tomēr kreditors savā apturētajā prasījumā var iekļaut faktiskos zaudējumus, kas radušies galveno saistību neizpildes dēļ.

Darbinieku aizsardzība: uzsākot reorganizācijas procedūru, darba līgumi netiek automātiski izbeigti. Tomēr saskaņā ar reorganizācijas plānu var būt nepieciešams veikt darbinieku atbrīvošanu ekonomisku apsvērumu dēļ vai mainīt darba nosacījumus. Šie pasākumi ir jāapstiprina tiesai un jāievēro darbinieku tiesības.

[1] Avoti: *Les procédures collectives au Luxembourg*, Yvette HAMILIUS, Brice HELLINCKX (3. nodaļas autori), Editions Larcier, 2014, 86. lpp.

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

1. Bankrots

Bankrota procedūras laikā izpildes pasākumi pret komersantiem un to aktīviem tiek apturēti. Tomēr neviena no Lielhercogistē piemērojamām tiesību normām neliedz kreditoriem veikt pasākumus, kuru mērķis ir saglabāt sava parādnieka aktīvus.

Visās minētajās procedūrās parādnieki vairs nevar brīvi rīkoties ar saviem aktīviem. "No bankrota rīkojuma izdošanas līdz procedūras slēgšanai nav likumīgi iespējams ierosināt tiesvedību tikai pret bankrotējušo parādnieku saistībā ar aktīviem, kas ir daļa no viņa kā maksātnespējīgā parādnieka mantas" (*Lux.* 1935. gada 12. janvāris, 14. rindkopa, 27. lpp.). "Kreditori, kam nav nodrošinājuma, un kreditori, kam ir vispārējs priekšrocību prasījums, bankrota procedūras laikā nav tiesīgi celt prasību pret bankrotējušo parādnieku un pat ne pret pilnvaroto personu, lai pret viņiem tiktu izdots rīkojums, un vienīgais veids, kā viņi var rīkoties, ir iesniegt prasījumu vai celt prasību par viņu prasījuma atzīšanu". (Cass. 1997. gada 13. novembris, 30. rindkopa,

265. lpp.).

Tomēr konkrētos gadījumos joprojām var veikt atsavināšanas darbības, ja tam piekrīt par komerc lietām atbildīgās rajona tiesas deleģētā persona (attiecībā uz maksājumu apturēšanu vai administrēšanu).

Turklāt no bankrota rīkojuma izdošanas brīža parādi, kuru samaksas termiņš nav iestājies, kļūst par maksājamiem parādiem, un tiek pārtraukta procentu piemērošana.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Pagaidu aizliegums realizēt kustamus vai nekustamus aktīvus: labvēlības periodā pret parādnieka kustamajiem vai nekustamajiem aktīviem nevar turpināt vai ierosināt individuālas prasības apturēto prasījumu īstenošanai.

3. Pārmērīgas parādsaistības

Attiecībā uz kolektīvo parādu atmaksu Mediācijas komisijas lēmums apstiprināt parādnieka pieteikumu automātiski aptur jebkādu izpildes pasākumus pret parādnieka aktīviem, izņemot pasākumus, kas saistīti ar uzturēšanas pienākumiem, kā arī pārtrauc procentu piemērošanu un parākus, kuru samaksas termiņš nav iestājies, padara par maksājamiem parādiem.

Ja norēķinu vienošanās posms beidzas bez rezultāta, mirties, kurā tiks izskatīts attiecīgais posms, var apturēt jebkādu izpildes pasākumus atbilstoši iepriekš izklāstītajiem nosacījumiem.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

1. Bankrots

Tiesvedību, kas jau norisinās, kad tiek ierosināta maksātnespējas procedūra, var likumīgi turpināt pilnvarotā persona, kas rīkojas šādā statusā. Tomēr pieteikuma iesniedzējiem ir jānodrošina, ka šādas lietas tiek izskatītas likumīgi, piesaistot procesā pilnvaroto personu, jo pilnvarotajai personai ir ekskluzīvas pilnvaras likumīgi pārstāvēt bankrotējušo parādnieku.

Ja lieta kļūst parādniekam nelabvēlīga, kreditori, kuri ierosinājuši procedūru pirms bankrota, saņem nodrošinājumu, ko viņi var izmantot likvidācijā. Tomēr šādu nodrošinājumu nevar likt samaksāt piespiedu kārtā, jo bankrota rīkojuma rezultātā parādniekam tiek atņemtas tiesības administrēt jebkādu tā aktīvus.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Likumā ir paredzēti aizsardzības pasākumi pēc pieteikuma par tiesas ceļā veiktu reorganizāciju iesniegšanas, lai parādniekam dotu laiku, kas nepieciešams efektīvai reorganizācijai, nepakļaujot to tūlītējam bankrota procesa vai īpašuma apķīlāšanas spiedienam, ar mērķi saglabāt uzņēmuma spēju turpināt darbību. Šajā nolūkā ir paredzēti tālāk norādītie pasākumi.

Aizliegums pasludināt bankrotu: kamēr tiesa nav lēmusi par pieteikumu par tiesas ceļā veiktu reorganizāciju, pat tad, ja pieteikums par bankrotu ir iesniegts vai ir ierosināta izpilde, parādnieku nevar pasludināt par bankrotējušu. Attiecībā uz uzņēmumiem tas nozīmē arī to, ka tos nevar likvidēt ar tiesas palīdzību vai administratīvi izformēt bez likvidācijas.

Izpildes procesa apturēšana: pēc izpildes pasākuma piemērošanas parādniekam piederošus kustamus vai nekustamus aktīvus nedrīkst realizēt. Tas nozīmē, ka kreditori nevar apķīlāt un pārdot parādnieka aktīvus laikposmā, kurā tiesa izskata pieteikumu par tiesas ceļā veiktu reorganizāciju.

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

1. Bankrots

Paziņojumu par bankrotu publicējot vienā vai vairākos laikrakstos, ko izdod Luksemburgā, kreditori tiek informēti, ka to parādnieks ir bankrotējis. Tad kreditoriem ir jāiesniedz savi prasījumi kopā ar saviem nodrošinājumiem par komercietām atbildīgās rajona tiesas kancelejā, bankrota rīkojumā noteiktajā termiņā. Tiesas lietvedis reģistrē prasījumus un nodrošinājumus un izsniedz kvīti.

Prasījumi ir jāparaksta, un tajos jānorāda kreditoru uzvārdi, priekšvārdi, profesijas un adreses, kā arī prasījuma summa, prasījuma iesniegšanas iemesli, kā arī visas ar prasījumu saistītās garantijas vai nodrošinājumi. Tad dažādie iesniegtie prasījumi tiek pārbaudīti pilnvarotās personas, bankrotējušā parādnieka un oficiālā maksātnespējas administratora klātbūtnē.

Šajā procedūrā, ja ir kādi strīdi, kreditorus var izsaukt uz tiesu, lai viņi pretējo pušu nopratināšanā izskaidrotu sīkāk savu prasījumu un tā būtību vai precīzu summu.

Ja pilnvarotā persona ir spējusi apzināt aktīvus, ko var sadalīt starp kreditoriem, tā uzaicina kreditorus uz kopsavilkuma sanāksmi, kuras laikā kreditori var izteikt savu viedokli par sadales plānu.

Ja aktīvi ir nepietiekami, izdod rīkojumu slēgt bankrota procedūru.

Ja pilnvarotā persona neizpilda savus pienākumus par labu kreditoriem, kreditori var nosūtīt sūdzības oficiālajam maksātnespējas administratoram, kurš, ja nepieciešams, var nomainīt pilnvaroto personu.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Kreditoru dalība tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūrā, izmantojot koplīgumu, ir sekmīgas reorganizācijas būtisks elements. Šīs dalības galvenie elementi ir norādīti tālāk.

- Dalība sarunās: kreditori piedalās sarunās par reorganizācijas vai pārstrukturēšanas plāna noteikumiem. Plānā var iekļaut tādus priekšlikumus kā parāda samazināšana (daļēja norakstīšana), maksājumu grafika maiņa vai parāda konvertēšana pašu kapitālā.
- Balsojums par reorganizācijas plānu: kreditoriem ir tiesības balsot par parādnieka ierosināto reorganizācijas plānu. Lai plānu apstiprinātu, tam parasti ir jāsaņem kreditoru vairākuma piekrišana, bieži vien atbilstoši prasījumu kategorijām (nodrošināti kreditori, nenodrošināti kreditori u. c.). Sīkāka informācija par balsojumu un nepieciešamais balsu vairākums var mainīties atkarībā no procedūras veida.
- Plāna īstenošanas uzraudzība: kad plānu ir apstiprinājusi tiesa, kreditoriem ir tiesības pārbaudīt tā īstenošanu. Vienošanās sakarā pilnvarotajai personai (*commissaire au sursis*) var uzticēt atbildību par plāna pareizas īstenošanas pārraudzību un ziņošanu kreditoriem un tiesai. Ja parādnieks neievēro plānu, kreditori var pieprasīt tiesas iejaukšanos.
- Iejaukšanās grūtību gadījumā: ja plāna īstenošanas laikā rodas grūtības, kreditori var iejaukties, lai pieprasītu plāna grozījumus vai – nopietnos gadījumos – lai reorganizācijas procedūru pārveidotu par likvidācijas procedūru.
- Tiesiskās aizsardzības līdzekļi un apstrīdēšanas tiesības: kreditori var pārsūdzēt lēmumus, kas tiem būtu nelabvēlīgi, piemēram, apstrīdēto prasījumu vai reorganizācijas plāna apstiprināšanu. Šādas pārsūdzības ir jāiesniedz likumā noteiktajā termiņā un veidā.

Šie elementi ir paredzēti, lai nodrošinātu, ka kreditori var piedalīties reorganizācijas procedūrā ar koplīguma palīdzību un ka viņu tiesības tiek aizsargātas, vienlaikus piedāvājot izdzīvošanas iespēju grūtībās nonākušajam uzņēmumam.

3. Pārmērīgas parādsaistības

Pirmajā instancē norēķinu vienošanās posmā kreditoriem jāiesniedz savi prasījumi Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienestam. Pēc tam kreditori var aktīvi piedalīties norēķinu vienošanās plāna pieņemšanā, ko veic minētais dienests.

Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienests tad sasauca kreditorus un izklāsta norēķinu vienošanās plānā ietvertos priekšlikumus. Vismaz 60 % kreditoru, kuru prasījumi veido 60 % no visa prasījumu kopuma, tad ir jānorāda, ka viņi piekrīt norēķinu vienošanās plānam, lai to varētu uzskatīt par apstiprinātu. Ja kreditori nesniedz atbildi, uzskata, ka viņi piekrīt.

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

Bankrota procedūrā pilnvarotās personas pārstāv gan bankrotējušo personu, gan viņas kreditoru kopumu. Šādā divkāršā statusā pilnvarotās personas ir ne tikai atbildīgas par bankrotējušās personas aktīvu administrēšanu, bet ir arī pilnvarotas kā prasītāji vai atbildētāji uzraudzīt visas prasības, kurās ir prasīts saglabāt aktīvus, kas jāizmanto kā nodrošinājums kreditoriem, un arī atgūt vai palielināt šādus aktīvus kreditoru kopīgās interesēs (Apelācijas tiesa, 1880. gada 2. jūlijs, 2. rindkopa, 2. rindkopa, 49. lpp.).

Pilnvarotā persona veic darbības, kas saistītas ar kreditoru kopējo nodrošinājumu, kuru veido bankrotējušā parādnieka aktīvi, t. i., prasības par minēto aktīvu atgūšanu, aizsardzību vai likvidāciju (Apelācijas tiesa, 2015. gada 25. februāris, 37. rindkopa, 483. lpp.).

Attiecībā uz noslēgtiem līgumiem pēc bankrota rīkojuma izdošanas pilnvarotajai personai ir jāizlemj, vai to darbība būtu jāizbeidz, vai arī — ja ar tiem var tikt atbrīvoti aktīvi — būtu labāk, ja tie turpinātu būt spēkā, lai vēlāk izpildītu bankrotējušā parādnieka saistības.

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

1. Bankrots

Visiem kreditoriem jāpaziņo savi prasījumi neatkarīgi no prasījuma veida un no tā, vai kreditoriem ir priekšrocību prasījums. Tomēr no šīs procedūras ir atbrīvoti prasījumi, kas izriet no īpašuma, t. i., prasījumi, kas tiek izvirzīti vēlāk un bankrota procedūras interesēs (piemēram, par pilnvarotās personas izmaksām, nomas maksu, kas jāmaksā pēc bankrota rīkojuma izdošanas, u. c.).

Prasījumus, kas celti saistībā ar īpašumu pēc maksātnespējas procedūras ierosināšanas un ir bankrota administrēšanas vai konkrētu bankrotējušā uzņēmuma darbību turpināšanas rezultāts, izpilda pirms pārējo aktīvu sadalīšanas starp kreditoru kopumu. Tāpēc prasījumus, kas celti saistībā ar īpašumu, visos gadījumos izpilda pirms citu kreditoru prasījumiem.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūrā prasījumi, kas iesniedzami pret parādnieka saistībām, ir prasījumi, kas radušies pirms šādas reorganizācijas procedūras sākšanas. Parādniekam savam pieteikumam jāpievieno pilns kreditoru saraksts neatkarīgi no tā, vai tie ir atzīti vai pieprasījuši šādu statusu, tajā skaitā jānorāda to vārds, uzvārds / nosaukums.

Prasījumiem, kas rodas pēc tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procesa sākšanas, t. i., prasījumiem, kas radušies šādas reorganizācijas laikā, parasti piemēro īpašu režīmu. Prasījumi saistībā ar pakalpojumiem, kas sniegti parādniekam tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procesa laikā, neatkarīgi no tā, vai tie izriet no jaunām saistībām, ko parādnieks uzņēmies, vai no līgumiem, kas vēl nebija pabeigti procedūras uzsākšanas brīdī, tiek uzskatīti par “pārmantotajiem parādiem” bankrota, likvidācijas vai ar tiesas rīkojumu īstenotas īpašumtiesību pārejas gadījumā. Lai turpmākās kolektīvajās procedūrās šos prasījumus uzskatītu par pārmantotajiem parādiem, ir jābūt ciešai saiknei starp tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūras beigām un kolektīvās procedūras (piemēram, bankrota procedūras) sākšanu. Tiek pieņemts, ka šī saikne pastāv, ja kolektīvais process tiek sākts 12 mēnešu laikā pēc tiesas ceļā veiktas reorganizācijas beigām.

Kompensācijas sadale: kompensācija, ko kreditors pieprasa līguma izbeigšanas vai neizpildes dēļ, tiek sadalīta proporcionāli atkarībā no tās saistības ar laikposmu pirms vai pēc tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūras sākšanas. Tas nozīmē, ka tad, ja līgums tiek izbeigts reorganizācijas procedūras laikā, ar kompensācijas daļu, kas attiecas uz laikposmu pēc reorganizācijas uzsākšanas, rīkojas atšķirīgi no tās daļas, kas attiecas uz iepriekšējo periodu.

Prioritāte maksājumiem saistībā ar aktīviem, ko apgrūtina lietu tiesības: prasījumi, kas izriet no ieguvumiem, kuri

ir veicinājuši nodrošinājuma vai īpašumtiesību saglabāšanu (piemēram, aktīvi, uz kuriem kreditoram ir lietu tiesības), tiek uzskatīti par prioritāriem maksājumu veikšanas nolūkā. Tas nozīmē, ka ieņēmumi no šo aktīvu pārdošanas tiek izmantoti prioritārā kārtā, lai atmaksātu šos īpašos prasījumus.

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

1. Bankrots

Bankrota procedūrā bankrota rīkojumu publicē dažādos veidos (presē, reģistrējot komerclietu tiesā), lai informētu par situāciju bankrotējušā parādnieka kreditorus, kuri tad var pieteikties (Komerckodeksa 472. pants).

Pēc tam kreditoriem jāiesniedz par komerclietām atbildīgās rajona tiesas kancelejā savs prasījums kopā ar pamatojošiem dokumentiem (Komerckodeksa 496. pants).

Veidlapa, ko kreditori var izmantot prasījuma deklarācijas iesniegšanai, ir pieejama tiešsaistē tīmekļa vietnē <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Prasījumus pārbauda pilnvarotā persona, kura atbild par likvidāciju un kura prasījumus var apstrīdēt (Komerckodeksa 500. pants).

Katru iesniegto prasījumu, kas tiek apstrīdēts, nodod tiesai.

Tomēr, ja strīdi to rakstura dēļ ir citas tiesas, nevis par komerclietām atbildīgās rajona tiesas jurisdikcijā, tos nodod atpakaļ tiesai, kurai ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības. Tikmēr par komerclietām atbildīgā rajona tiesa saskaņā ar 504. pantu joprojām ir kompetenta noteikt summu, līdz kurai apstrīdētais kreditors var piedalīties apspriedēs.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Parādniekam savam pieteikumam jāpievieno pilns saraksts ar kreditoriem, kuru prasījumi nav apmierināti un kuru attiecīgais statuss ir apstiprināts vai prasīts, norādot viņu vārdu, uzvārdu / nosaukumu, adresi un prasījuma summu, konkrēti norādot visus esošos ārkārtas kreditorus un visus aktīvus, kas apgrūtināti ar kustamā īpašuma ķīlu vai hipotēku vai kas pieder kreditoram.

Informācijas atklāšanas pienākums: parādniekam 14 dienu laikā pēc sprieduma pasludināšanas ir par to individuāli jāinformē katrs kreditors. Tas nodrošina, ka visi kreditori ir informēti par situāciju un var attiecīgi rīkoties.

Iepazīšanās ar kreditoru sarakstu: kreditoriem ir tiesības iepazīties ar kancelejā iesniegto kreditoru sarakstu saskaņā ar likumā paredzētajiem noteikumiem. Šajā sarakstā ir sīka informācija par visiem prasījumiem pret uzņēmumu, kas ļauj kreditoriem pārbaudīt savu stāvokli.

Apstrīdēšanas tiesības: jebkurš kreditors vai kreditors, kam šāds statuss pieprasīts, var apstrīdēt sava prasījuma summu vai klasifikāciju, ko norādījis parādnieks. Tas ietver tās kategorijas (parastās vai ārkārtas) apstrīdēšanu, kurā parādnieks ir iedalījis kreditoru.

Strīdu izskatīšanas procedūra: ja kreditors un parādnieks neparāc vienošanos, strīdu var iesniegt izskatīšanai tiesā, kas sākusī tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūru.

Prasījumu izmaiņas: tiesa pēc kreditora un parādnieka kopīga pieprasījuma var mainīt parādnieka sākotnēji noteikto prasījuma summu vai klasifikāciju. Šo lēmumu kreditoram paziņo kanceleja.

Apstrīdēšanas termiņš: ja kreditors neceļ savu prasību tiesā vienu mēnesi pirms tiesas sēdes, uzskata, ka kreditors pieņem parādnieka ierosināto summu un var paust viedokli tikai par šo summu.

Strīds par kreditoru sarakstu: jebkuru prasījumu, kas ir apturēts un iekļauts oficiālajā prasījumu sarakstā, var apstrīdēt jebkura ieinteresētā persona. Prasība tiek vērsta pret parādnieku un kreditoru, kura prasījums tiek apstrīdēts. Tiesa pēc tā tiesneša ziņojuma, kam šis uzdevums uzticēts, uzklauša attiecīgās puses un lem par

strīdu.

Tiesas jurisdikcija: ja strīds pārsniedz par reorganizāciju atbildīgās tiesas jurisdikciju, tā var provizoriski noteikt prasījuma apmēru un statusu tiesas ceļā veiktas reorganizācijas operācijām līdz brīdim, kad kompetentā tiesa pieņēmusi lēmumu pēc būtības. Ja lēmumu par strīdu nevar pieņemt ātri, tiesa var arī provizoriski noteikt prasījuma summu un statusu. Spriedums, kurā provizoriski noteikta prasījuma summa un statuss, nav pārsūdzams, un tas nozīmē, ka to nevar apstrīdēt.

Izmaiņas nepieciešamības gadījumā: pēc parādnieka vai kreditora pieprasījuma tiesa jebkurā laikā un, ja tas ir absolūti nepieciešams, var mainīt savu lēmumu par apturētā prasījuma summu un statusu, pamatojoties uz jaunu informāciju.

Kreditoru saraksta atjaunināšana: parādniekam vajadzības gadījumā ir jālabo vai jāpapildina kreditoru saraksts un tas jāiesniedz kancelejā pirms plānotās tiesas sēdes. Pēc tam sekretārs ir atbildīgs par šādu izmaiņu paziņošanu attiecīgajiem kreditoriem.

3. Pārmērīgu parādsaistību procedūra

Viena mēneša laikā no kolektīvās parādu atmaksas paziņojuma publicēšanas reģistrā parādnieka, kuram ir pārmērīgas parādsaistības, kreditoriem ir jāiesniedz savī prasījumi Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienestā.

Prasījuma deklarācijai jāatbilst 6. un 7. pantam Lielhercogistes 2014. gada 17. janvāra Noteikumos, ar ko īsteno 2013. gada 8. janvāra Likumu par pārmērīgām parādsaistībām (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*).

Veidlapu prasījumu iesniegšanai var lejupielādēt no tīmekļa vietnes <https://justice.public.lu/fr.html> šādā adresē: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Mediācijas komisija izvērtē, vai prasījumi ir pieņemami.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

Bankrota tiesību pamatprincips nosaka, ka katram kreditoram jāsaņem identiska daļa, kas ir proporcionāla viņa prasījuma summai.

Dažiem kreditoriem, kam ir nodrošinājums vai priekšrocību prasījums, daļu izmaksā kā pirmajiem.

Nodrošinātos kreditorus sarindo tiesību aktos noteiktā kārtībā, kas ir daļa no sabiedriskās politikas (namīpašnieki, hipotēku devēji, kreditori ar darījumdarbības kapitāla nodrošinājumiem un jo īpaši valsts kase tās visplašākajā nozīmē).

Parasti pilnvarotā persona pamatojas uz Civilkodeksa (*Code civil*) 2096.–2098., 2101. un 2102. pantu.

Pilnvarotajai personai ir jāpārbauda katrs prasījums, pamatojoties uz tiesību aktiem un judikatūru.

Neto aktīvi, kas ir pieejami kreditoriem bez nodrošinājuma, ir jāsadala proporcionāli saskaņā ar Komerckodeksa 561. panta pirmo daļu.

Tiklīdz pilnvarotā persona ir noskaidrojusi tiesas noteikto maksājumu summu, sarindojusi nodrošinātos kreditorus un uzzinājusi atlikušo summu, kas jāsadala starp kreditoriem bez nodrošinājuma, tā sagatavo aktīvu sadales plānu, ko iesniedz pirmajā instancē oficiālajam maksātnespējas administratoram. Saskaņā ar Komerckodeksa 533. pantu pilnvarotā persona, nosūtot ierakstītu vēstuli, kam pievienota aktīvu sadales plāna kopija, uzaicina visus kreditorus uz kopsavilkuma sanākumi.

Tiesas ierēdnim vai publicējot paziņojumu kādā no Luksemburgas laikrakstiem, ir jāinformē bankrotējušais parādnieks par minēto sanākumi.

Pilnvarotā persona kopsavilkuma sanāksmes protokolu, pamatojoties uz aktīvu sadales plānu, iesniedz oficiālajam maksātnespējas administratoram un tiesas lietvedim, lai viņi to parakstītu, ja vien pilnvarotās personas kopsavilkuma sanāksmi neapstrīd kāds no kreditoriem.

Pēc kopsavilkuma sanāksmes pilnvarotā persona veic maksājumus kreditoriem.

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

1. Bankrots

Bankrota procedūrā, kad ir veikti maksājumi, pilnvarotā persona var iesniegt pieteikumu par procedūras slēgšanu, un pēc tam tiek izdots slēgšanas rīkojums, ar kuru — kā liecina rīkojuma nosaukums — bankrota procedūra tiek slēgta.

Saskaņā ar Komerckodeksa 586. pantu bankrotējušie parādnieki, kuri pilnā apmērā samaksā parādā esošās pamatsummas, procentus un izmaksas, var tikt atbrīvoti no parādsaistībām, iesniedzot attiecīgu pieteikumu Augstākajai tiesai (*Cour supérieure de justice*).

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūru saskaņā ar koplīgumu var izbeigt saskaņā ar vairākiem nosacījumiem – parasti atkarībā no tā, vai reorganizācija ir sekmīga vai nesekmīga. Jāievēro tālāk norādītie galvenie nosacījumi.

Reorganizācijas plāna pilnīga īstenošana: procedūru var izbeigt pēc tam, kad ir sekmīgi īstenots tiesas ceļā veiktas reorganizācijas plāns. Tas nozīmē, ka pasākumi, kas plānoti uzņēmuma pārstrukturēšanai un parādu atmaksāšanai kreditoriem, ir īstenoti saskaņā ar tiesas apstiprinātu plānu, kam kreditori ir piekrituši.

Plāna neizpilde vai neizdošanās: ja reorganizācijas plānu nevar īstenot vai ja uzņēmums nepilda saistības, ko tas uzņēmies saskaņā ar šo plānu, tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūru var izbeigt. Šādā gadījumā procedūru var pārveidot par likvidācijas procedūru, ja uzņēmuma finansiālais stāvoklis neļauj tam turpināt darbību.

Parādnieka prasības atsaukšana vai izbeigšana: parādnieks var lūgt izbeigt reorganizācijas procedūru, ja tas uzskata, ka procedūras turpināšana vairs nav nepieciešama vai ka tam ir izdevies atjaunot savu finansiālo stabilitāti bez nepieciešamības turpināt procedūru.

Pilns maksājums kreditoriem: slēgšana ir iespējama arī tad, ja parādnieks var pilnībā atmaksāt parādu procedūrā iesaistītajiem kreditoriem, tajā skaitā prasījumus, kas radušies pirms un pēc reorganizācijas procedūras uzsākšanas.

Reorganizācijas perspektīvu trūkums: ja pēc analīzes kļūst skaidrs, ka uzņēmumu nevar reorganizēt, tiesa var nolemt izbeigt procedūru, lai sāktu likvidācijas procedūru.

Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūras izbeigšanas sekas

Tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūras slēgšanai ir vairākas juridiskas un ekonomiskas sekas gan parādniekam, gan kreditoriem.

Apturēšanas pasākumu atcelšana: ar procedūras izbeigšanu tiek izbeigti parādnieka aizsardzības pasākumi, piemēram, atsevišķu izpildes darbību apturēšana un apķīlāšanas aizliegums. Pēc tam kreditori atgūst savas tiesības individuāli iesūdzēt tiesā parādnieku, lai atgūtu savus prasījumus, ievērojot vienošanās vai moratorijus, kas ieviesti reorganizācijas plāna ietvaros.

Kontroles atjaunošana: ja uzņēmuma vadība ir uzticēta pagaidu administratoram, procedūras izbeigšana nozīmē parādnieka kontroles atjaunošanu.

Reorganizācijas plāna seku beigas: ja reorganizācijas plāns ir pilnībā īstenots, slēgšana apstiprina, ka saistības,

kas uzņemtas saskaņā ar reorganizācijas plānu, ir izpildītas, un kreditori, uz kuriem attiecas plāns, vairs nevar pieprasīt nekādus papildu maksājumus par procesā izskatītajiem prasījumiem.

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

1. Bankrots

Pēc maksātnespējas procedūras slēgšanas, ja ir pieejami aktīvi, kreditori saņem pilnu summu vai summu, kas ir proporcionāla to prasījumiem, saskaņā ar slēgšanas rīkojumā apstiprinātajiem sadales nosacījumiem.

Kreditori var arī celt prasību, pamatojoties uz Civilt kodeksa 1382. un 1383. pantu, lai pieprasītu bankrotējušā parādnieka direktoru vispārējo juridisko atbildību, vai prasību, pamatojoties uz Komerčuņēmumu likuma (*loi sur les sociétés commerciales*) 441-9. un 710-16. pantu (administratoru un vadītāju atbildība viņu pilnvaru īstenošanā).

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Ja tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procedūra ir izbeigta reorganizācijas plāna sekmīgas īstenošanas dēļ, ievēro tālāk norādīto.

Prasījumu apmaksa saskaņā ar plānu: kreditori saglabā tiesības saņemt maksājumus saskaņā ar reorganizācijas plāna noteikumiem. Ja plānā ir paredzēta maksājuma atlikšana, parāda samazināšana vai citi noteikumi, kreditoriem ir jāievēro šie noteikumi.

Atlikušo prasījumu atgūšana: ja plānā nebija paredzēta pilnīga prasījuma dzēšana, kreditori var turpināt atgūt atlikušās summas saskaņā ar reorganizācijas plānā noteikto grafiku.

Ierobežots tiesiskās aizsardzības līdzeklis: kreditori, kuri ir piekrituši vai bijuši spiesti ar tiesas lēmumu pieņemt plānu, nevar iesūdzēt parādnieku tiesā par saskaņā ar plānu atcelto vai samazināto prasījumu summu. Tie var pieprasīt tikai to, kas ir paredzēts plānā.

Tiesības gadījumā, ja reorganizācija un pāreja uz likvidāciju neizdodas

Ja reorganizācijas procedūra ir izbeigta plāna neveiksmes un likvidācijas procedūras sākšanas dēļ, ievēro tālāk norādīto.

Līdzdalība likvidācijā: kreditoriem ir tiesības piedalīties likvidācijas procedūrā pēc pārejas uz to. Viņiem savi prasījumi jāiesniedz šīs jaunās procedūras ietvaros, ja to vēl nav izdarījuši.

Prasījumu klasifikācija: prasījumi tiek klasificēti un apmierināti atbilstoši to prioritātei, ievērojot privilēģijas un garantijas. Nodrošinātie kreditori, piemēram, hipotekārie kreditori vai darbinieki, saņem maksājumus prioritārā kārtā no ieņēmumiem no aktīvu likvidācijas.

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

1. Bankrots

Ar bankrota pieteikumu saistītās izmaksas iekļauj maksātnespējīgā parādnieka mantas izmaksās.

Tā kā šīs izmaksas rodas bankrota procedūras interesēs, tās sedz no bankrota aktīviem, pirms pilnvarotā persona sadala atlikušos aktīvus dažādajiem kreditoriem.

1893. gada 29. marta Likuma par juridisko palīdzību un deficīta procedūru (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1. un 2. pantā ir noteiktas dažādās izmaksas, kas var rasties maksātnespējas procedūrai vajadzīgo formalitāšu kārtīšanā, un kārtība šādu izmaksu segšanai, ja ir aktīvu nepietiekamība.

Kompetentā rajona tiesa nosaka pilnvarotās personas nodevas, pamatojoties uz Lielhercogistes 2003. gada 18. jūlija noteikumiem (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Pilnvarniekam ir jāiesniedz pārskats par izdevumiem un honorāriem par komerc lietām atbildīgajai rajona tiesai, pamatojoties uz atgūtajiem aktīviem.

Komerckodeksa 536-1. panta otrajā daļā ir paredzēts, ka izmaksas un nodevas saistībā ar bankrota procedūrām, kas slēgtas aktīvu nepietiekamības dēļ, avansā sedz Netiešo nodokļu birojs (*Administration de l'Enregistrement*), ievērojot nosacījumus, kas paredzēti 1893. gada 29. marta Likumā par juridisko palīdzību un deficīta procedūrām.

2. Tiesas ceļā veikta reorganizācija

Galvenā atbildība par tiesas ceļā veiktas reorganizācijas procesa izmaksām un izdevumiem gulstas uz parādnieku, t. i., grūtībās nonākušu uzņēmumu.

Likumīgā pārstāvja honorāri: likumīgo pārstāvju, piemēram, tiesas ieceltā administratora, vienošanās sakarā pilnvarotās personas vai likvidatora honorārus maksā parādnieks. Šos honorārus parasti nosaka tiesa, un tos maksā galvenokārt no parādnieka aktīviem.

Tiesas nodevas: arī tiesas nodevas, to skaitā izmaksas, kas saistītas ar tiesas sēdēm, tiesas nolēmumiem un citām tiesas nodevām, ir jāsedz parādniekam.

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

1. Bankrots

Bankrota rīkojumā var noteikt bankrotējušā parādnieka maksājumu izbeigšanas datumu, kas ir pirms rīkojuma izdošanas datuma. Tomēr šis datums nevar būt vairāk nekā sešus mēnešus pirms rīkojuma datuma.

Lai aizsargātu kreditoru intereses, laikposmu no maksājumu izbeigšanas līdz rīkojuma izdošanai uzskata par "aizdomu periodu".

Konkrētas darbības, ko veic pirms šā perioda, ja tās var kaitēt kreditoru tiesībām, tiks uzskatītas par spēkā neesošām. Tās ir šādas:

- jebkādas darbības saistībā ar kustamo vai nekustamo īpašumu, ko bankrotējušais parādnieks ir nodevis bez samaksas vai par atlīdzību, ja pārdošanas cena ir acīmredzami daudz zemāka nekā attiecīgā īpašuma vērtība;
- visi maksājumi skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu, veicot pārdevumu, ieskaitu vai citu norēķinu veidu, par parādiem, kuriem vēl nav iestājies samaksas termiņš;
- visi maksājumi, kas nav veikti skaidrā naudā vai izmantojot komerciālus instrumentus, par parādiem, kuriem iestājies samaksa termiņš;
- jebkura hipotēka vai jebkuras citas īpašuma tiesības, ko parādnieks piešķīris par parādiem, par kuriem līgums noslēgts pirms maksājumu izbeigšanas.

Tomēr attiecībā uz citām darbībām spēkā neesības princips nav automātiski piemērojams.

Tas nozīmē, ka aizdomu periodā veiktus konkrētus bankrotējušā parādnieka maksājumus par parādiem, kuriem iestājies samaksas termiņš, un jebkādas citas darbības, kas veiktas par atlīdzību, var tikt atzītas pat spēkā neesošām, ja tiek pierādīts, ka trešās personas, kas saņēmušas maksājumus vai veikušas sarunas ar bankrotējušo parādnieku, zināja par maksājumu izbeigšanu.

Ja kreditors zina, ka parādnieks nevar izpildīt saistības, viņš nedrīkst prasīt, lai viņam piešķir priekšrocību režīmu, tādējādi kaitējot vispārējam kreditoru kopumam.

Hipotēkas un priekšrocību tiesības, kas likumīgi iegūtas, var reģistrēt līdz bankrota rīkojuma izdošanas dienai. Tomēr tiesības, kas reģistrētas 10 dienu laikā pirms maksājumu izbeigšanas datuma vai vēlāk, var pasludināt par spēkā neesošām, ja no hipotēkas darījuma noslēgšanas dienai līdz reģistrācijas dienai pagājušas vairāk nekā 15 dienas.

Visbeidzot, jebkuras darbības, kas īstenotas, vai maksājumus, kas veikti, krāpjot kreditorus, t. i., parādniekam pilnīgi apzinoties, kādu kaitējumu tas nodarīs kreditoram (piemēram, samazinot savu mantu, neievērojot prasījumu sarindojumu utt.), uzskata par spēkā neesošiem neatkarīgi no to īstenošanas vai veikšanas dienas.

Aizdomu perioda jēdzienu nepiemēro attiecībā uz finanšu garantiju līgumiem vai uz nākotnes prasījumiem, kas nodoti vērtspapīrošanas struktūrai.

2. Pārmērīgas parādsaistības

Attiecīgā gadījumā tiesnesis var iecelt personas, kuras atbild par sociālās, izglītības vai finanšu pārvaldības palīdzības sniegšanu, lai nodrošinātu, ka tā parādnieka ienākumu daļa, kas nav iedalīta parādu atmaksāšanai, tiek izmantota paredzētajiem mērķiem.

Šīs personas, veicot savu darbu, ir pilnvarotas veikt jebkādus pasākumus, kuru mērķis ir novērst minētās ienākumu daļas novirzīšanu no tās dabiskā mērķa vai kaitējumu parādnieka mājsaimniecības interesēm.

■ Lapa atjaunināta: 15/05/2026

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.